

στίας, καὶ κρίνε μετ' ἐπιφυλάξεως, ὡς καὶ τὰς ἐπισημοὺς διακοινώσεις, καὶ τὰ διπλωματικά συμβούλια, καὶ τὰ τηλεγραφικὰ δελτία, θεωρεῖ ὡς ἐπίχρυσα μᾶλλον χάλκινα ἢ ὀλόχρυσά νομίσματα, κυκλοφορούμενα πρὸς ἀπάτην τῶν ἄλλων καὶ ὠφέλειαν τῶν κιβδηλοποιῶν. Καὶ μάλιστα σήμερον ἐν τῇ Ἀνατολῇ, εἰς ἣν τὰ φιλόρπαγα καὶ ἀπορροφητικὰ τῶν μεγάλων ἐθνῶν σχέδια, δὲν εἶναι πλέον μυστήρια μ' ὅσῃν καὶ ἂν διενεργῶνται τέχνην καὶ δεξιότητα. Δοθείσης καταλλήλου περιστάσεως, θέλω διὰ βραχέων ἐξενέγκῃ καὶ περὶ αὐτῶν τὰς ἀσθενεῖς κρίσεις μου. Ὅπως δὲ ἴσως οὐκ οἶδας τί τέξεται ἢ ἐπιούσα.

Δέξαι κ. τ. λ.

ΠΕΡΙ ΑΡΑΒΩΝ

Ἡ

ΒΕΔΟΥΪΝΩΝ ΚΑΙ ΦΕΛΛΑΧΩΝ.

(Ἐκ τῆς περιηγήσεως τοῦ στρατηγοῦ Δε-Μινούτολη.)

Ὅταν ὁμιλῇ τις περὶ Ἀράβων, δεῖ εἰλεῖ πάντοτε νὰ κάμνῃ διάκρισιν μεταξὺ γεωργῶν καὶ ποιμένων, διότι τὸ διάφορον τοῦτο εἶδος τοῦ βίου, μορφώνει καὶ τοιαύτην διαφορὰν χαρακτήρων καὶ

τρόπων, ὥστε καθιστᾷ σχεδὸν αὐτοὺς ἄλλοτρίους πρὸς ἀλλήλους. Οἱ μὲν γεωργοὶ διάγουν βίον μόνιμον καὶ ὑποκείμενον εἰς τακτικὰς κυβερνήσεις, ἢ κοινωνικὴ αὐτῶν κατάστασις πλησιάζει πρὸς τὴν ἡμετέραν, τοιοῦτοι δὲ εἶναι οἱ κάτοικοι τῆς Ὑέμεν καὶ οἱ ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων κατακτητῶν τῆς Συρίας, τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Βαρβαρίας. Οἱ ποιμένες ἀπεναντίας μεταφέροντες ἀπὸ τόπου εἰς τόπον τὰς σκηνας τῶν, καὶ διοικούμενοι μᾶλλον ὑπὸ ἐθίμων ἢ ὑπὸ νόμων, διάγουν βίον ὅστις οὔτε πρὸς ἐκεῖνον τῶν πολιτισμένων λαῶν, οὔτε πρὸς τὸν ἕτερον τῶν ἀγρίων ὁμοιάζει. Τοιοῦτοι εἶναι οἱ Βεδουῖνοι, κάτοικοι εὐρυτάτων ἐρήμων, ἐκτεινομένων ἀπὸ τὰ ὄρια τῆς Περσίας μέχρι τῶν ἀκτῶν τοῦ Μαρόκου.

Καίτοι διηρημένοι εἰς κοινότητας ἢ φυλὰς ἀνεξαρτήτους καὶ συχνάκις πολεμίας πρὸς ἀλλήλας, οὐχ ἤττον ὁμως, ὡς ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῶν ἰδίων διαλέκτων, δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀπαρτίζουσαι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἔθνος, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι αἱ Ἀφρικαναὶ φυλαὶ πρέπει νὰ ἐκλαμβάνωνται ὡς νεώτεραι ἀπὸ τὰς Ἀσιανὰς, διότι ἢ ἐν τῇ Ἀφρικῇ ἀποκατάστασις ἐκεῖνων, εἶναι μεταγενεστέρα ἀπὸ τὰς κατακτήσεις τῶν Καλιφῶν, διαδόχων τοῦ Μωάμεθ, ἐνῶ ἢ ἐν τῇ Ἀσίᾳ τούτων, καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑπαρξιν καὶ ὡς πρὸς τὸν σταθερὸν τρόπον τοῦ βίου, ἀνέρχεται διὰ μιᾶς ἀδιακόπου σειρᾶς αἰῶνων εἰς τοὺς μᾶλλον ἀποτέρους τῆς ἀρχαιότητος χρόνους.

Αἱ φυλαὶ αὗται ἀποκαλοῦνται κυρίως, κατὰ τὸ ἔθος τῆς Ἀνατολῆς Ἀραβες· εἰς τὸ ὄνομα τοῦτο προστίθεται ὡς συνώνυμον καὶ ἐκεῖνο τῶν Βεδουάων ἢ Βεδουίνων, τὸ ὁποῖον σημαίνει ἀνθρώπους τῆς ἐρήμου. Ἡ συνωνυμία αὕτη

φαίνεται ἀκριβεστάτη, διότι εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν τῶν χωρῶν ἐκείνων ἡ λέξις Ἄραψ (arab), σημαίνει ἰδίως μ ο ν α ξ ί α ν ἢ ἐ ρ η μ ί α ν.

Οἱ ποιμένες οὗτοι Ἄραβες εἰς οὐδένα ποτὲ ὑπετάγησαν οὐσιωδῶς κατακτητῆν, ἀλλ' οὔτε καὶ κατακτητὰ ἐχρημάτισαν, διότι αἱ γενικῶς ἀποδιδόμεναι κατακτήσεις εἰς τοὺς Ἄραβας δὲν ἀνήκουν, εἰμὴ εἰς μόνας τὰς φυλάς τῶν χωρῶν τῆς Ἀδγιάζ καὶ τῆς Ἰέμεν. Αἱ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἀραβίας ποιμενικαὶ φυλαί, οὐδέποτε ἀθρῶαι ἀπεδήμησαν, οὔτε ἔλαβον μέρος εἰς τὰς κατακτήσεις τοῦ Μωάμεθ καὶ τῶν διαδόχων του. Ἐνεκα τούτου καὶ ὁ Προφήτης ἀποκαλεῖ τοὺς Ἄραβας τούτους εἰς τὸ Κοράνιον ἀποστάτας καὶ ἀπίστους.

Ὅτι ἀναφέρεται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἱστορικῶν περὶ τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων των, περὶ τῆς γλώσσης καὶ τῶν προλήψεων των, διατελεῖ καὶ διατηρεῖται σχεδὸν ἀναλλοίωτον καὶ μέχρι τῆς σήμερον. Ἡ ἐνότης αὕτη τοῦ χαρακτήρος διατηρουμένη ἐν τῇ ἀποστάσει τῶν χρόνων, διατηρεῖται καὶ ἐν τῇ ἀποστάσει τῶν τόπων διότι καὶ αἱ μᾶλλον ἀπομεμακρυσμέναι φυλαὶ ὁμοιάζουσι πρὸς ἀλλήλας. Μετὰ τὰς γενικὰς ταύτας παρατηρήσεις, ἃς προβῶμεν καὶ εἰς λεπτομερεστέρας ἐρεῦνας ἐπὶ τῶν Ἀφρικανῶν ἰδίως Ἀράβων.

Ἐκ τούτων ἄλλοι μὲν εἶναι γεωργοί, καλούμενοι Φελλάχοι, ἄλλοι ποιμένες κατηρτισμένοι εἰς φυλάς τακτικάς, καὶ ἕτεροι τέλος πλανόβιοι συγαποτελοῦντες πολλάκις μικρὰς συμμορίας, ὁμοίας μὲ τοὺς ἡμετέρους ὁδοκλέπτας. Ὁ ἱματισμὸς τῶν γεωργῶν ἢ Φελλάχων ἀπαρτίζεται συνήθως ἐκ πλατέων περιέσχίων, καὶ κυκνοειδοῦς χιτῶνος βαμβακίνου, κατερχομένου ἀπὸ τοῦ τραχήλου μέχρι τῆς κνήμης, καὶ

σφιγγομένου περὶ τὴν ὀσφύν ὑπὸ ζώνης. Ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς φέρουν κάλυμμα, περιτυλιγμένον κάπο-ε μὲ λευκὸν πανίον ὅμοιον σχεδὸν μὲ σαρούκιον· ἄλλοτε ἀντὶ χιτῶνος φοροῦν ἐριούφαντον τριβώνιον, ἐειμένον περὶ τὴν ὀσφύν μὲ ζώνην ἢ μὲ σχοινίον· τινὲς ἔχουν μόνον περὶ τὰ ἰσχία τεμάχιον ὑφάσματος ἐξ ἐρίου, τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα ἀφίνουν γυμνόν.

Διαρκοῦντος τοῦ θέρους, τὰ ἄρβρα καὶ τὰ θήλη μειράκια περιφέρονται ὀλόγυμνα· ἡ δὲ γυμνότης αὕτη συνήθως παρατείνεται μέχρι τῆς ἐφηβότητος. Ὄταν οἱ ἄνδρες ἀσχολῶνται εἰς κοπιώδη τινὰ ἐργασίαν εἴτε ἐντὸς, εἴτε ἐκτὸς τοῦ ὕδατος, ἐργάζονται ὀλόγυμνοι.

Οἱ Βεδουῖνοι μεταχειρίζονται ἐπίσης πλατέα περιέσχια (calzoni), τὸ δὲ ὑπόλοιπον σῶμα καλύπτουν μὲ μακρὸν χονδρὸν ἐριούχον, χρώματος φαιοῦ ἢ λευκοῦ, καλούμενον Χαράμ, τὸ ὁποῖον ὁμως διαφοροτρόπως περιβάλλονται, διότι ἄλλοτε περιτυλίτουν αὐτὸ εἰς τὸ σῶμα εἰς εἶδος ἐπανοφορίου καὶ ἄλλοτε τὸ περιτύτουν περίξ τῆς ὀσφύος, ἢ τὸ ρίπτουν ἐπὶ τῶν ὤμων, ἢ τὸ μετασχηματίζουν εἰς κάλυμμα ἢ σαρούκιον· ἐν καιρῷ νυκτὸς χρησιμεύει εἰς αὐτοὺς καὶ ὡς ἐφ' ἀπλωμα καὶ ὡς σκηνή. Τὴν κεφαλὴν σκεπάζουν μὲ εἶδος τι καλύμματος, ὀνομαζομένου Ταρμπούς, καὶ σπανίως μὲ σαρούκιον. Εἶναι πάντοτε ὀπλισμένοι μὲ πυροβόλον (τουφέκι), καὶ τινες φέρουν καὶ πισόλια καὶ ἀκινάκην· οἱ δὲ ἔριπποι προσθέτουν καὶ εἶδος τι κέντρου ἢ δόρατος· τὰ πυροβόλα των ἔχουν καὶ λόγχας, τὰς ὁποίας προμηθεύονται ἀπὸ τοὺς Ἀγγλογάλλους. Ἄλλοτε κατεσκευάζον οἱ ἴδιοι τὴν πυρίτιδα, πλὴν ἤδη, ἔνεκα τοῦ μονοπωλείου τοῦ νίτρου, ἀγοράζουν αὐτήν, τῆς ὁποίας τὴν καλὴν ποιότητα ἐξεύρουν καὶ ἀριστα γὰ διακρίνουν.

Οἱ Φελλάχοι, κατοικοῦν σταθερῶς πλησίον φρεάτων καὶ δεξαμενῶν, καλλιεργοῦν γαίας καὶ ἀνατρέφουν κτήνη· πλήν νομίζονται καὶ δουλικοὶ, καὶ ῥάθυμοι καὶ ἀμελεῖς πρὸς ἑαυτούς. Ἡ ἔλλειψις τῆς ἀσφαλείας ἀφαιρεῖ ἐξ αὐτῶν τὸ κέντρον τῆς ἐνεργητικότητος, ἐπομένως ἐργάζονται διὰ μόνον τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα. Εἶναι εὐρωστοὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ μετ' εὐκολίας σηκόνουν τὰ βαρύτερα φορτία. Ὅσάκις δὲ ἐργάζονται ἄδουν πρὸς ἀμοιβαίαν ἐμψύχωσιν, καὶ ταχύτεραν περάτωσιν τῆς ἐργασίας των. Εἶναι ὅλοι σχεδὸν φανατικοὶ Μουσουλμάνοι, πλήν καίτοι διάκεινται εἰς μεγίστην ἀπορίαν εἶναι, ὡς πάντες οἱ Ἄραβες, λίαν φιλόξενοι.

Οἱ Βεδουῖνοι οὐδέποτε διαμένουν εἰς μονίμους οικίας, ἀλλ' ὑπὸ κινήτας σκηνάς. Ἀνατρέφουν μὲν κτήνη, πλήν οὐχὶ καὶ ὄλαι αἰ φυλαί, διότι τινὲς ἀναδέχονται νὰ μετακομίζωσιν ἄνθρακας, ἢ νὰ ὀδηγῶσι τὰς συνοδίας (καροβάνας). Πρὸς ἀλευροποίησιν τοῦ σίτου μεταχειρίζονται χειρομύλους· ψήνουν δὲ τὸν ἄρτον ἐπὶ λίθων ἐγκαυθέντων εἰς τὸ πῦρ· σιτίζονται συνεχῶς ἐκ φοινίκων καὶ σπανιώτερον ἐκ κρεάτων· πίνουν μετρίως ὕδωρ καὶ, ὁσάκις ἔχουν, γάλα καμήλων.

Τὸ μᾶλλον ἐξάίρετον ἔδωσμά, τὸ ὁποῖον συνειθίζουσιν νὰ προσφέρουν εἰς ξένον προσφιλεῖ καὶ σεβόμενον, εἶναι κριὸς ψητὸς, ὃν παραθέτουν, ἄνευ τῆς κεφαλῆς, ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ διαμελίζουν μὲ τὰς χεῖρας.

(ἀκολουθεῖ.)

Σημ. Περὶ γνωμολογικῆς φιλοσοφίας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, εἰς τὸ ἐπόμενον Τεῦχος.

ΣΚΗΝΗ Η΄.

Ὁ Πολυφόντης μόνος.

Πολ. Ἡ ἀπόπειρα ἀπέτυχεν. Ὅφειλω λοιπὸν νὰ προσφύγω εἰς τὰ μέσα, ἅτινα δύναμαι νὰ διαθέσω. Ἡ γυνὴ αὕτη μὲ θέτει εἰς τὴν δυσάρεστον αὐτὴν ἀνάγκην. Ἐγὼ δὲν παραιτῶ τὰ δίκαιά μου, διότι ἂν παραιτήσω αὐτὰ, θέτω ἐν κακὸν προηγούμενον, τὸ ὁποῖον δὲν μὲ συμφέρει. Αἱ ἀπαρχαὶ ὄλαι τῶν προϊόντων, οὐδενὸς ἐξαιρουμένου, ὀφείλονται κατὰ νόμον εἰς ἐμέ. Αὐρίον, ὡς πρὸ ὀλίγου εἰδοποιήθη, τελοῦνται οἱ γάμοι· ὀφείλω λοιπὸν τὴν ἐσπέραν ταύτην νὰ λάβω ὅ,τι μοὶ ἀνήκει. Ἡ μεγάλη ὄμως τόλμη καὶ ἐλευθεροστομία τῆς Πανόπης, μοὶ ἐμβάλλει ὑπονοίας. Αἱ γυναῖκες ὡς ἔχουν τὴν γλῶσσαν δίκοπον καὶ τὸ στόμα ἀπύλωτον, εἶναι καὶ λίαν εὐμήχανοι καὶ ἐπιτήδεια εἰς τέχνας καὶ εὐφευρήματα· εὐκολώτερα αὐταὶ ἀπατοῦν τοὺς ἄνδρας, παρὰ οἱ ἄνδρες ἐκείνας. Τὸ θάρρος αὐτῆς ἴσως προδίδει μυστήριόν τι, τὸ ὁποῖον ἀδυνατῶ νὰ ἐξιχνιάσω, οὔτε ἔχω πλέον τὸν καιρὸν πρὸς τοιαύτας ἀνακρίσεις, διότι τὰ πράγματα εἶναι ἤδη εἰς τὸ τέρμα των· οἱ κατάσκοποί μου οὐδὲν ἐπὶ τοῦ προκειμένου μοὶ ἀνέφερον. Ἄλλως τε καὶ ἡ Πανόπη δὲν γνωρίζω νὰ ἔχη δυνάμεις πρὸς ματαιώσεις τῶν ἀξιώσεων μου· ὁ υἱὸς τῆς εἶναι ἀπόδημος· συγγενεῖς ἐνδιαιερομένους ὀλίγους ἔχει· ἀλλὰ καὶ οὗτοι ὡς καὶ οἱ λοιποὶ πολῖται φοβοῦνται τὴν Ἐξουσίαν καὶ τοὺς δορυφόρους μου· μόνος ὁ γαμβρὸς τῆς Ἀρισταγόρας ἠδύνατο ν' ἀποπειραθῆ τι· τοῦτον ὄμως ἔδωκα πρὸ μικροῦ τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς νὰ συλλάβωσι καὶ ἀπαγάγωσιν εἰς τὰς φυλακάς· ὥστε Τίς εἶναι; Ἄ! Ὁ πατήρ μου. Ἄς ἀκούσω τί θέλει.

Σ Κ Η Ν Η Θ'.

Ὁ ῥηθεὶς καὶ ὁ Πρόμνησος.

Πολ. Τί τρέχει πάτερ;

Προ. Σὺ ἐρωτᾷς ἐμέ;

Πολ. Καὶ διατὶ ὄχι;

Προ. Πρὸ ὀλίγου εἶχες ἐνταῦθα ζωηρότατον διάλογον μετὰ τῆς Πανόπης, ἣν συναντήσας ἐνῶ ἐξήρχετο καὶ ἰδὼν τεταραγμένην, ἠρώτησα αὐτὴν καὶ μαθὼν τὴν αἰτίαν τῆς ταραχῆς τῆς, ἦλθον ἐδῶ κατ' εὐθείαν, ὅπως ἀκούσω καὶ σέ. Εἶναι λοιπὸν ἀληθῆ ὅσα μοὶ ἐδιηγήθη περὶ τῶν ὑποβολῶν καὶ ἀπαιτήσεών σου ἐπὶ τῆς μνηστευθείσης κόρης τῆς;

Πολ. Ἀληθέστατα.

Προ. Ἀλλ' ἐσκέφθης ὠρίμως πρὶν ἢ προβῆς εἰς τοιαύτην ἀθέμιτον πράξιν;

Πολ. Δὲν εἶναι ἡ πρώτη.

Προ. Δύναται ὅμως νὰ ᾔηται ἡ τελευταία.

Πολ. Καὶ ἄλλοτε τοιούτους μοὶ ἐξέφρασας φόβους, ὅπως μὲ ἀποτρέψης, πλὴν οὐδὲν συνέβη· ἦσαν φόβοι ἐξ ὧν συνήθως τὸ γῆρας κυριεύεται.

Προ. Τὸ γῆρας εἶναι ἀσφαλέστερον εἰς τὰ βήματά του.

Πολ. Ἀλλ' εἶναι καὶ ἀμφιῤῥεπέστερον.

Προ. Ἀμφιταλαντεύεται ἐκ φρονήσεως εἰς τὰς σκέψεις του, διότι γνωρίζει ἐκ πείρας τὸ ἀβέβαιον καὶ τοὺς κινδύνους τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Εἴθε καὶ οἱ νέοι ὡς εἶναι ταχεῖς καὶ πολλάκις ὀρμητικοὶ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, νὰ ᾔησαν καὶ βραδεῖς καὶ συνετοὶ περὶ τὴν σκέψιν.

Πολ. Ἐγὼ ἐσκέφθην ἀρκούντως ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ ἤδη βαδίζω πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν.

Προ. Κακῶς ἐσκέφθης καὶ χειρὸν βαδίζεις· τὸ δίκαιον καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος ἀποδοκιμάζουν τὴν ἀπόφασίν σου· τὸ δὲ σκάνδαλον καὶ οἱ κίνδυνοι συνοδεύουν τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς.

Πολ. Πολλὰς ὁμοίας μέχρι τοῦδε ἐξετέλεσα, ἀλλ' οὐδένα ἀπήντησα κίνδυνον. Οὔτε λόγους βαρεῖς, οὔτε ἀπλὰς μεμψιμοιρίας ἤκουσα.

Προ. Τὸ πιστεύω, διότι οἱ περιστοιχοῦντές σε οὐδὲν ποτε δυσάρεστον σοὶ ἀναφέρουν· πλὴν αἱ δυσσάρεσται ἐννοοῦνται οἰκοθενεῖς ὅλα τὰ ἀνομήματα· ἂν δὲ τυχόν σιωποῦν οἱ ἀδικούμενοι, διατηροῦν πάντοτε τὸν χόλον εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας των, ἕως οὗ ἐν καταλλήλῳ χρόνῳ ἐκδικηθῶσι κατὰ κόρον, διότι οὔτε ἡ θεὰ Νέμεσις, οὔτε τὰ αἰανὰ τῆς νυκτὸς τέκνα ἐγκαταλείπουν ποτὲ τὰ δίκαιά των. Ὑπάρχουν ἀδικίαι τινὲς τῶν ὁποίων ἡ μνήμη οὐδέποτε ἐξαλείφεται ἀπὸ τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, διότι εἶναι δυσικανοποίητοι· μία ἐξ αὐτῶν εἶναι καὶ ἡ ἐξύβρισις τῆς τιμῆς τῶν οἰκογενειῶν· μόνη ἡ ἀσθένεια τῶν ἐξυβρισθέντων καὶ ἡ ἰσχὺς τῶν ὑβριστῶν, δύνανται νὰ ἐπιβάλλωσι πρὸς καιρὸν σιγὴν καὶ ν' ἀναστείλωσι τὴν ἐκδίκησιν. Καὶ ἐντούτοις ἐγὼ ἀκούω πρὸ πολλοῦ ὑποκώφους γογγυσμοὺς κατὰ τῆς πολιτείας σου, καὶ ἰδίως κατὰ τῶν τοιούτων ἀνοσιῶν πράξεών σου, ἀλλ' οἱ παθόντες δὲν ἐκφράζονται, διότι εἶναι ἀνίσχυροι. Σὺ ὅμως οὐδέποτε ἔδωκας προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους μου. Μ' ὅλας μου τὰς ἐνστάσεις καὶ παραινέσεις, ἐτέλεσας καὶ τὴν ἀσεβῆ θυσίαν· οὔτω μεταβαίνων ἀπὸ ἀσέβειαν εἰς ἔγκλημα, καὶ ἀπὸ ἔγκλημα εἰς ἀσέβειαν, ἐντείνεις ἀφρόνως τὸ νῆμα, τὸ ὅποιον ἐπὶ τέλος θὰ διασπασθῇ. Ἢδὲ τολμᾷς νὰ ἐπιτεθῆς κατὰ δύο οἰκογενειῶν εὐπορωτάτων, εὐυπολήπτων καὶ ἀγαπωμένων ὑπὸ τῶν

πολιτῶν. Ἡ κατ' αὐτῶν προσβολή, δύναται νὰ διεγείρη κατὰ σοῦ θύελλαν τρομεράν· θέλει χρησιμεύσει ὡς ἔναυσμα πρὸς τὰς προγενεστέρας ὕβρεις, καὶ τὰ λοιπὰ ὑποκαιόμενα πάθη, καὶ ἐξανάψει πυρκαϊάν, ἧτις ν' ἀποτεφρώσῃ καὶ σέ καὶ τὸν οἶκόν σου. Ἡ εἰς τὸν πυθμένα λίμνης ἀκυμάντου ἰλὺς, τότε ἀνέρχεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, ὅταν διαταραχθῇ ὑπὸ μεγάλης ὠθήσεως. Ἄκουσε τὸν πολιὸν πατέρα σου, ὅστις καὶ εἶδε, καὶ ἔμαθε, καὶ ἐδοκίμασε πολλά· μὴ περιφρονῆς τὰς συμβουλὰς καὶ τοὺς λόγους του. Σκέψου, εἶσαι ἀκόμη ἐν καιρῷ, μήπως ἐπέλθῃ καὶ εἰς σέ καὶ εἰς ἐμέ συμφορὰ ἀνεπανόρθωτος.

Πολ. Οἱ λόγοι σου περιστρέφονται ἐντὸς τοῦ δυνατοῦ, εἶναι μᾶλλον ἰδανικοὶ, καὶ ἐγὼ ἀρέσκομαι εἰς πρακτικωτέρας γνώσεις· ἔχω δίκαια πραγματικά, ἐξ ὧν δὲν παραιτοῦμαι. Πλήν ἄς ἀπέλθωμεν, διότι ἔχομεν καὶ ἑτέρας ἀσχολίας. (ἀναχωροῦν.)

ΣΚΗΝΗ Ι΄.

Αἰθουσα ὡς εἰς τὴν τετάρτην σκηνήν.

Ἀντήνωρ καὶ Χορός.

Ἄντ. Τώρα πλέον εἶναι ἀδύνατον τὰ πράγματα νὰ ὀπισθοχωρήσωσιν ἢ νὰ ἀναβληθῶσιν. Ὁ Ἀρισταγόρας, ὡς εἶχομεν συμφωνήσει, εἰδοποίησε τὸν Πολυφόντην, ὅτι αὐριον μέλλει ἀφεύκτως νὰ τελέσῃ τοὺς γάμους του μετὰ τῆς Ἐναρέτης, καὶ ἐκεῖθεν μετέβη εἰς τὸν οἶκόν του νὰ παρασκευασθῇ. Ἐγὼ δὲ ἐμφανισθεὶς εἰς τὴν μητέρα καὶ ἀδελφὴν μου καὶ εἰ-

τῶν εἰς αὐτὰς νὰ ἐτοιμάζωνται ἐπίσης, διαμένω ἐντὸς τῆς πόλεως, καὶ ἴσως ἰχνηλατοῦμαι ὑπὸ τῶν κατασκόπων τοῦ Τυράννου· ἂν δὲ ἀνακαλυφθῶ ματαιούνται τὰ πάντα, καὶ τίς οἶδε ποῖα ἕτερα δεινὰ δύνανται νὰ ἐπέλθωσι. Φρονιμώτερον εἶναι λοιπὸν νὰ ταχύνωμεν παρά νὰ βραδύνωμεν ἐτι ἡμέρας τινὰς, ὡς ἐπεθύμουν καὶ ἡ μήτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ μου. Ἴδού ἐρχονται ἀμφοτέραι.

ΣΚΗΝΗ ΙΑ΄.

Οἱ ῥηθέντες, ἡ Πανόπη καὶ ἡ Ἐναρέτη.

Ἄντ. Διατί τόσον ὀρομαῖαι; Τί θέλετε, σεβαστή μου μήτηρ;

Παν. Ἐρχόμεθα πρὸς ζήτησίν σου, διότι μόλις σχεδὸν σέ ἴδωμεν, ἀπήλθες.

Ἄντ. Τὰ πράγματα ἐπείγουν καὶ δὲν ἐπιτρέπουν ἀπώλειαν χρόνου.

Παν. Ἐὰν ἀνεβάλλομεν αὐτὰ ἐπὶ ὀλίγας ἐτι ἡμέρας, ἠδύναντο ἴσως νὰ λάβωσιν αἰσιωτέραν ἔκβασιν, καὶ ἄνευ κινδύνου.

Ἄντ. Πόθεν εικάζεις τοῦτο;

Παν. Ἐκ τῆς τυχαίας συναντήσεως, ἣν ἔλαβον μετὰ τοῦ Προμνήσου, ἐξερχομένη ἐκ τῆς μετὰ τοῦ Πολυφόντου συνετεύξεώς μου, περὶ τῆς ὁποίας ἤδη σοὶ ἀνέφερον.

Ἄντ. Καὶ τί ἕτερον συνέβη μετὰ τοῦ Προμνήσου;

Παν. Ἴδὼν με ταραχαμένην καὶ ἀκούσας παρ' ἐμοῦ τὴν αἰτίαν τῆς ταραχῆς μου, ὠργίσθη σφόδρα

κατὰ τοῦ υἱοῦ του, καὶ μὲ διαβεβαίωσεν ὅτι ἀμέσως ἤθελεν ὑπάγει πρὸς αὐτόν.

Ἄντ. Καὶ τί ἐλπίζεις ἐκ τῆς συναντήσεώς των;

Ἰαν. Ὅτι ὁ Πρόμνησος, σεβάσμιος γέρον, γνωστός διὰ τε τὸν τίμιον καὶ συμβιβαστικὸν χαρακτήρα του, θέλει καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὡς καὶ εἰς ἑτέρας, ἀντιστῆ κατὰ τῆς μελετωμένης ἀποπείρας τοῦ υἱοῦ του, ἢ τοῦλάχιστον θέλει ὑποδείξει μέσον τι συνδιαλλακτικόν.

Ἄντ. Δὲν σὲ ἐνόμιζον τοσοῦτον ἀπλοϊκὴν. Ἐγὼ μὲν οὐδὲν ἔχω νὰ ἀντιτείνω ὡς πρὸς τὸν χαρακτήρα τοῦ ἀγαθοῦ Προμνήσου, πλὴν οὐδὲν ἐλπίζω καὶ ἐκ τῶν προσπαθειῶν του. Πάντοτε ἀντέστη κατὰ τῆς αἰσχροῦ διαγωγῆς τοῦ υἱοῦ του, καὶ πάντοτε ἀπέτυχε, διότι ὁ Πολυφόντης εἶναι τύραννος πείσμων καὶ ἀνένδοτος· ἀνέχεται μόνον νὰ ἀκροάζεται τὸν πατέρα του, ἀλλὰ πράττει κατὰ τὴν ἀρέσκειάν του. Φύσει πονηρὸς καὶ ὑπουργός, ἐνόησε καλῶς ὅτι ἐνῶ δὲν χάνει νὰ τὸν ἀκούῃ, κερδίζει ἐκ τῆς ὑποκριτικῆς ἀνοχῆς του, διότι δεικνύει ὅτι σέβεται δῆθεν αὐτόν. Ἄν ὁμως ἀληθῶς τὸν ἐσέβετο, ἤθελε κάποτε τοῦλάχιστον ἐνδίδει καὶ εἰς τὰς φρονίμους αὐτοῦ συμβουλὰς· ἔχει πάθη πολὺ ἀνώτερα καὶ ὀξύτερα ἀπὸ τὰς συμβουλὰς τοῦ πατρός του· οὔτε μεταβάλλει, οὔτε μετριάζει αὐτά· τινὰ δὲ ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των οὔτε ἐπιδέχονται συμβιβασμόν, ἄλλο μέσον δὲν ὑπάρχει δι' αὐτὰ πρὸς συνδιαλλαγὴν, εἰμὴ ἡ πλήρης ἀποχὴ ἐκ τῆς ἀπαιτουμένης θυσίας. Τὸ παρθενικὸν ἐρύθημα εἶναι ὡς ὠραῖον ἐαρινῆς σύγῃς χρῶμα, τοῦ ὁποίου τὴν ῥοδόχρουν διαύγειαν, ἀρκεῖ καὶ ἡ διαφανεστέρα ὀμίχλη νὰ ἐπισκιάσῃ. Ἐσφαλμένως λοιπόν, μητέρα μου, ἐφαντάσθης, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου δύναται ὁ Πρόμνησος νὰ ὑποδείξῃ μέσον

τι συμβιβασμοῦ. Τὸ μέσον αὐτὸ μόνος ἐγὼ δύναμαι νὰ ἐξεύρω, καὶ ἐπὶ τούτου μάλιστα ἐπανήλθον ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς. Ἴνα ὁμως ἐπενέγκῃ τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα, πρέπει οἱ γάμοι αὔριον νὰ τελεσθῶσιν.

Ἐν. Ἄς ἀκούσωμεν, σεβαστή μου μητέρα, τὸν Ἀντήνορα. Ἡμεῖς ἐπεριμένομεν αὐτόν ὡς σωτήρα, καὶ πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν, ὡς μᾶς διαβεβαίωσεν, ἐπανήλθεν εἰς τὴν πατρίδα· ἄς ἀφήσωμεν λοιπὸν αὐτόν νὰ διευθύνῃ τὴν ὑπόθεσιν, διότι ἐκ τῆς ἀναβολῆς οὐδὲν θέλομεν κερδίσει· οὔτε συμβιβασμοῦ εἶναι ἐπιδεκτικὴ, οὔτε ὁ Πολυφόντης εἶναι ἐλπίς ν' ἀποτραπῇ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν μελετᾷ ἀθέμιτον πράξιν.

Ἰαν. Ἔστω. Ἀλλὰ δὲν μᾶς ἐξηγεῖς τοῦλάχιστον, τέκνον μου, πρὸς ἡσυχίαν μας, τί μέσον διανοῆσαι νὰ ἐνεργήσῃς, ὅπως μᾶς ἀπαλλάξῃς ἐκ τῆς δεινῆς ταύτης περιπλοκῆς;

Ἄντ. Τοῦτο ἤδη ἀνεκοίνωσα εἰς τὸν Ἀρισταγόραν, καὶ θέλω μετ' ὀλίγον τὸ ἐξηγήσει καὶ εἰς ὑμᾶς, ἔχετε ὑπομονήν· ἄς μεταβῶμεν εἰς τὸ δωμάτιόν μου.

(ἀναχωροῦν).

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Ὁ Κορὸς μόνος.

ΣΤΡΟΦΗ Α΄.

Ἦλθεν, ἦλθεν ὁ γενναῖος,
Ἴππομέδοντος ὁ γόνος,
Ὡς Ἴέραξ ταχυπέτης,
Ὡς Δελφὶν ἐκ τῆς θαλάσσης.

Ὁ Ἀντήνωρ, τὰς ἐλπίδας
 Τῆς Πανόπης κι' Ἐναρέτης,
 Νὰ ὑψώσῃ κι' ἐνθαρρύνῃ
 Εἰς τὸν ἀνισὸν ἀγῶνα.
 Μεταξὺ τιμῆς κι' αἰσχύνης,
 Ἄνδρὸς φίλου ὁ βραχίων
 Καὶ ὁ νοῦς, δύνανται μόνον
 Δεξιῶς νὰ πολεμήσουν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Α΄.

Εἶν' ἀδηλα τοῦ κόσμου
 Κι' ἀβέβαια τὰ πάντα.
 Καὶ μᾶλλον τῶν ἀγώνων
 Ἀμφιρρέπης ἡ τύχη.
 Ἄλλ' ὦ θεοὶ προστάται
 Ἀθῶν κι' ἐναρέτων,
 Καὶ τῆς δικαιοσύνης
 Διανομεῖς κι' ἐπόπται.
 Κατὰ τῆς ἀδικίας,
 Τὴν σκέπην κι' ἀρωγὴν σας,
 Ὡς πανοπλίαν δότε
 Ἐν τὸ τέκνον τῆς Πανόπης.

ΣΤΡΟΦΗ Β΄.

Ὡς ὁ Ἑσπερος ἐφάνης,
 Ἐν τὰς ἀκτὰς κι' ἐλπιδοφόρος
 Τῆς κλεινῆς Κεφαλληνίας.
 Εἶθ' ἐντίμου Ὑμεναίου
 Ὁ σωτὴρ καὶ τῆς πατρίδος
 Ἐλευθερωτῆς νὰ γίνης.
 Τοῦ τυράννου Πολυφόντου
 Τὴν ὄφρυν νὰ καταβάλης.

Τῶν Θεῶν ν' ἀναστρώσῃς
 Τὴν λατρείαν καὶ τῶν νόμων,
 Καὶ ἀμόλυντα τὰ λείχη
 Τῶν σεμνῶν νυμφοπαρθένων.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Β΄.

Τὰς τύχας τῶν ἀνθρώπων
 Πολλάκις μεταβάλλουν
 Αἰφνίδια συμβάντα.
 Τὸ σκότος καὶ τὸ πένθος
 Τοῦ οἴκου τῆς Πανόπης,
 Μετέβαλ' ὁ Ἀντήνωρ
 Εἰς φῶς καὶ εὐφροσύνην.
 Ἄκτις χαρᾶς κι' ἐλπίδος
 Ἐφέδρυνε τὴν ὄψιν
 Τῆς νόμφης Ἐναρέτης,
 Καὶ σῶ', ἀγνὰ ἐλπίζει
 Τὰ στέφανα τῶν γάμων.

ΣΤΡΟΦΗ Γ΄.

Θεὲ μέγιστε τοῦ Αἴνου,
 Κραταῖε φρουρὲ τῆς νήσου,
 Νεφελῶν, ὦ συνεγέρτα,
 Περικάλυπτε μὲ νέφη
 Τὸν Ἀντήνορα, μὴ πέσῃ
 Ἐν τὰς ἐνέδρας τοῦ τυράννου.
 Καὶ σὺ Ἄρτεμι Παρθένε,
 Μὲ τὸ φῶς τὸ σεληναῖον,
 Διαφώτιζε πλησίον
 Τῶν βημάτων του τὰ ἴχνη,
 Νὰ στεφθῇ εἰς τὸν ἀγῶνα
 Μὲ τὸν ὕμνον τοῦ θριάμβου.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Γ.

Εἰς πέλαγος κινδύνων
Ἄπειρων διαπλέει,
Κι' εἰς φόβον καὶ ἐλπίδων
Ἡλιόροισαν ἀκόμη,
Εὐρίσκεται ἢ μόσχος
Τῆς σεβαστῆς Πανόπης.
Θὰ εὐτυχῆσ' ἢ κόρη
Καὶ σῶα νὰ ἐξέλθῃ,
Κι' ὁ ἀδελφὸς Ἀντήνωρ
Ἄναιμακτον τὴν δάφνην
Νὰ δρέψῃ τοῦ ἀγῶνος ;
Ἢ νῦξ ὀ' ἀποφασίση.

ΕΠΩΔΟΣ.

Σεμναὶ παρθένοι τῶν Κεφαλλήνων,
Γενναῖαι κόραι ἀνδρῶν Ἑλλήνων,
Τὰ σεπτὰ ἦθη τὴν παρθενίαν,
Ὡραίου ῥόδου τὴν εὐωδίαν,
Εἶθε τὰ πάθη πλέον τυράννου
Νὰ μὴ μολύνουν, ἢ ἄλλου πλάνου!
Κόσμιον πάντα τηρεῖτε βίον,
Χρηστὸν καὶ πλήρη ἀρετῶν θείων.
Ἄγνὰ τὰ λέχη τὰ νυμφικὰ σας
Τίμια νᾶναι τὰ στέφανά σας.
Καὶ σεῖς μητέρες νᾶσθε ὁ τύπος
Τῶν ἀρετῶν των, κι' οὐχὶ ὁ ῥύπος,
Ὡς αἱ μητέρες ἡμιαγρίων,
Ζώντων κτηνώδη καὶ ἄσχημον βίον.
Τότε τὰ τέκνα ὅσ' ἀπολαύσουν
Μ' ἀρετῆς γάλα θὰ τὰ θηλάσουν.

Οἱ οἶκοι ὅλοι χρηστοθείας,
Πλήρεις θὰ ᾔηται καὶ εὐσεβείας.
Ὡς αἱ γυναῖκες αὐτοὺς σεμνύνουν,
Οὕτω γυναῖκες τοὺς καταισχύουν.
Τῆς Ἐναρέτης καὶ τῆς Πανόπης,
(Εἰκόνοσ νέας τῆς Πηνελόπης),
Ἔχετε πάντοτε ἐνώπιόν σας,
Τὰς ἀρετὰς των ὡς κάτοπτρόν σας.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ Β'. ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΕΙΣ Γ΄.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Λίθουσα ὡς εἰς τὴν δ΄. σκηνὴν τῆς Β΄. Πράξεως.

Ἀντήνωρ καὶ Χορὸς.

Ἄντ. Καλῶς εἶπον εἰς τὸν Ἀρισταγόραν, ὅτι αἱ γυναῖκες εἶναι συνήθως εἰς τοὺς κινδύνους βλάβης μᾶλλον ἢ ὠφελείας πρόξενοι, διότι διὰ τῶν θορύβων καὶ ἀμηχανιῶν των, δύνανται νὰ ματαιώσωσι πᾶσαν γενναίαν καὶ ἥρωϊκὴν ἐπιχείρησιν. Μόλις ἀνεκοίνωσα εἰς τὴν μητέρα καὶ ἀδελφὴν μου τὸ σχέδιον, τὸ ὁποῖον συνέλαβον καὶ ἀπεφάσισα νὰ ἐκτελέσω, ὅπως καὶ αὐτὰς ἀπαλλάξω καὶ τὴν πατρίδα ἐλευθερώσω ἀπὸ τὴν αἰσχροὴν τυραννίαν, παραχρῆμα ἔμειναν ὡς ἐμβρόντητοι, σφοδρῶς συνεκινήθησαν, ἀφῆκαν φωνὰς, ἔλαβον σπασμούς, ὑπέπεσον εἰς τρομερὰν ἀγωνίαν, καὶ μετὰ πολλῆς δυσκολίας ἠτύχησα ὅπως οὖν νὰ τὰς καθησυχάσω. Ἀλλὰ φοβοῦμαι μήπως ἔλθωσι καὶ ἐνταῦθα, καὶ ἐπαναληφθῶσιν αἱ αὐταὶ ἢ ὁμοίου εἶδους σκηναί. Ἐγὼ βεβαίως ὑποπτευόμην τοιαύτας μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ σχεδίου μου, ἀλλὰ μ' ἦτο φύσει ἀδύνατον νὰ τὸ ἐνεργήσω, ἂν δὲν συνεννοοῦμεθα συναλλήλως, διότι πῶς ἤθελα ἐν ἀγνοίᾳ των, εἴτε ἐνταῦθα, εἴτε ἀλλαγῶ μεταμφιεσθῆ νυμφικὴν στολήν, καὶ

παραδοθῆ ἐντεῦθεν ὡς ἡ Ἐναρέτη εἰς τοὺς δορυφόρους τοῦ Πολυφόντου; Ὄρειλον λοιπὸν ἐξ ἀνάγκης νὰ τὰς κάμω συγκοινωνοὺς, ὅπως ἡρέμα καὶ ἐκ συμφώνου ἐπιτελέσωμεν πᾶσαν προπαρασκευήν. Πλὴν δὲν ἐφρανταζόμεν, ὅτι καὶ ἡ ταραχὴ των ἤθελε φθάσει εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε νὰ θέτῃ τῶρα ἐμὲ εἰς ἀμηχανίαν καὶ τινα φόβον, οὐχὶ βεβαίως περὶ τῆς ζωῆς μου, ἦν καὶ διὰ μόνης τῆς ἐπανόδου μου παρέδωκα εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλὰ περὶ τῆς ἀποτυχίας τοῦ σχεδίου, καὶ τότε ὁ μὲν οἶκός μου ἤθελεν ἀτιμωρῆτως καταισχυθῆ, ἡ δὲ πατρίς ἐξακολουθήσῃ νὰ φέρῃ τὸν ἐπονείδιστον τοῦ τυράννου ζυγόν. Ἀλλ' ἰδοὺ ἀτυχῶς ὅ,τι προησθανόμεν ἐπαλήθευσεν ἔρχονται καὶ ἐνταῦθα ἡ μήτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ μου μετὰ τῆς τροφοῦ.

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Ὁ φηθεῖς, ἡ Πανόπη, ἡ Ἐναρέτη καὶ ἡ Τροφός.

Ἄντ. Διατί ἦλθετε ἐδῶ, σεβαστὴ μου μήτηρ; — Ἐγὼ σᾶς ἄφησα ἡσύχους εἰς τὸ δωμάτιόν σας· τῶρα πάλιν σᾶς βλέπω τεταραγμένας· συνέβη τί νέον;

Παν. Οὐδὲν, προσφιλές μοι τέκνον, ἀλλὰ τί νεώτερον δύναται νὰ συμβῆ ἀπὸ τὴν ιδέαν, ἣν συνέλαβες νὰ θυσιάσῃς τὸν ἑαυτὸν σου καὶ ἡμᾶς, ἴσως δὲ ν' ἀπολέσῃς καὶ τὰς ἐλπίδας, ἃς ἐναπέθετεν εἰς σέ ἡ πατρίς;

Ἄντ. Ἐγὼ ἀπεναντίας φρονῶ, μήτηρ μου, ὅτι διὰ τῆς τῶν θεῶν βοηθείας, καὶ τὸ δίκαιον θέλει ὀρι-

αμβεύσει, καὶ σεις καὶ ἡ πατρίς θέλειτε ἀπαξ διὰ παντός ἐλευθερωθῆ.

Παν. Ἡ ζωηρότης τῶν αἰσθημάτων σου, ἡ εὐτολμία τοῦ χαρακτήρός σου καὶ τὸ κατὰ τῆς τυραννίας μίσός σου, δὲν σοὶ ἐπιτρέπουν νὰ σκεφθῆς ἡρέμως, καὶ νὰ γνωρίσης τὸν βέβαιον κίνδυνον, εἰς ὃν ἐκτίθεσαι, διότι θέλεις νὰ βάλῃς τὴν κεφαλὴν σου ἐντὸς τοῦ στόματος τοῦ Λύκου.

Ἄντ. Ἡ ἀπόφασίς μου εἶναι τὸ πόρισμα ἡσύχου διανοίας· μακρὰ καὶ ἐπανελημμένα σκέψεις, ἐστερέωσαν ἀμεταπίστως τὴν συνειδήσίν μου, ὅτι οὐδὲν ἕτερον μέσον τελεσφόρον καὶ ὀριστικόν ὑπάρχει ἀπὸ τὸν φόνον τοῦ Τυράννου.

Παν. Συμμερίζομαι ὡς πρὸς τοῦτο τὸ φρόνημά σου, πλὴν δὲν ἀποδέχομαι καὶ τὴν ἀπόφασίν σου, ὅτι μόνος δύνασαι νὰ πραγματοποιήσης αὐτὴν καὶ νὰ ἐξέλθῃς καὶ σῶος. Τοιαῦτα τολμηρὰ ἐπιχειρήματα, ἀτινα συνήθως μεταβάλλουν καὶ τὴν ὄψιν τῶν πολιτειῶν, ἀπαιτοῦν συνεπικούρους καὶ προηγουμένας προπαρασκευὰς, ἄλλως διατρέχουν τὸν κίνδυνον βεβαίας ἀποτυχίας, καὶ προκλήσεως μεγαλητέρων συμφορῶν. Σκέψαι καλῶς ὅτι διὰ τῆς μετὰ ἐτέρων συνεννοήσεώς σου, ἡ δύνασο ἀσφαλέστερον νὰ φθάσης εἰς τὸ ἐπιδιωκόμενον τέρμα. Σὺ ἐπανήλθες εἰς τὴν πατρίδα, ὅπως γίνῃς χρήσιμος καὶ πρὸς ἡμᾶς καὶ πρὸς αὐτήν. Ἦδη ὡς διανοῆσαι νὰ πράξῃς, ἴσως γίνῃς, ἀποτυγχάνων, ἀντὶ σωτῆρος, ὀλετήρ ἀμφοτέρων. Φαντάσου, Ἄντήνωρ, εἰς τίνα φρικώδη θέσιν ἤθελεν εὔρεθῆ ἡ χήρα μήτηρ σου καὶ ἡ ὄρφανὴ ἀδελφὴ σου, εἰάν σὺ, ἀντὶ νὰ σφάξῃς τὸν Πολυφόντην, ἐσφάζεσο ὑπ' αὐτοῦ. Ἀσθενεῖς καὶ ἐγκαταλελειμμένοι, ἀνευ τινός προστασίας, ἀνευ ὑπερασπίσεως ἀνδρός, ὅστις καὶ δι' ἀποτά-

του ἢ καὶ ἰδανικοῦ φόβου νὰ περισέλλῃ ὅπως αὐτὸν τὰς ἀγρίας ὁρμᾶς τοῦ μαινομένου ἐκείνου θηρίου, ἠθέλαμεν κτηνωδῶς ἐξυβρισθῆ καὶ οἰκτρῶς κατασπαραχθῆ ὑπ' αὐτοῦ· ὅ,τι ἤδη πειρώμεθα ν' ἀποφύγωμεν, ἠθέλαμεν τότε καὶ αὐτὸ καὶ ἔτι πλειοτέρας ὑποστῆ αἰσχύνας καὶ βασάνους. Ἡ δὲ πατρίς ἤθελεν εἰσελθῆ εἰς νέον στάδιον δυστυχιῶν· ἡ ἀποτυχοῦσα ἀπόπειρά σου ἠθέλε παρὰσχη καὶ εἰς τὸν τύραννον ἀφορμὴν ἀσφαλέστερον νὰ ὀχυρωθῆ καὶ ἐμπαθέστερον νὰ ἐκδικηθῆ. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἡ τύχη, ἔστω, ἡννόει μᾶλλον σέ, πῶς μόνος ἠθέλες εὐτυχήσει νὰ ὑπεκφύγῃς τὰ ξίφη τῶν μισθοφόρων του; Πῶς ἠθέλες ἐξέλθῃ ἀπὸ ἀνάκτορα φρουρούμενα καὶ περιστοιχούμενα ὑπὸ τῶν δορυφόρων; — Ἡ μετὰ τοῦ τυράννου πάλη σου, ὁ θόρυβος καὶ αἱ φωναὶ του, ἠθέλον τοὺς πάντας διεγείρει καὶ ἐπιπέσει κατὰ σοῦ ὡς σμήνη μελισσῶν. Βλέπεις λοιπὸν τέκνον μου, εἰς τίνα ἀναπόφευκτον ἀπώλειαν θέλεις νὰ ἐκτεθῆς δωρεάν; — Ἀκουσον, σέ παρακαλῶ, τοὺς λόγους φιλοστόργου μητρὸς καὶ γυναικὸς πεπειραμένης, μὴ θελήσης ἀφρόνως νὰ παίξῃς, ὅ,τι δύνασαι ἐμφρόνως νὰ κερδίσης.

Ἄντ. Ἡ φιλοστοργία σου, σεβαστὴ μου μητὴρ, ἣν ἠθέλα κυριαλεκτικώτερον ἀποκαλέσει ἀδυναμίαν, ἀντὶ νὰ ἐνθαρρύνῃ στενοχωρεῖ καὶ πιέζει τὴν καρδίαν μου· συντελεῖ μᾶλλον πρὸς ἀποτυχίαν ἢ ἐπιτυχίαν τῶν πραγμάτων, καὶ πρὸς ἀφευκτον ὄλεθρον ἰδικόν μου, διότι ἂν τυχὸν ἤκουον τοὺς λόγους σου καὶ ἀνέβαλλον τὸ ἔργον, ἡ ἀνακάλυψίς μου καὶ ἡ κατὰ συνέπειαν ταύτης ἀπώλειά μου, ἠθέλον εἶσθε βεβαιόταται. Ἡ μετὰ πολλῶν συγκοινωνία μου ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴν ὑποπέσῃ ὑπὸ τὴν ῥίνα τῶν κατασκόπων τοῦ Πολυφόντου. Ἀλλὰ καὶ τούτου μὴ συμβαίνογτος, πῶς θέλομεν

τώρα δυνηθῆ νὰ διαφύγωμεν τὰς αἰσχροῦ τοῦ τυράν-
νου ἐπιθυμίας, ὅστις ἐντὸς ὀλίγου θέλει ἀπαιτήσῃ
τὴν ἄμεστον αὐτῶν ἐκπλήρωσιν; Μήπως ἔχομεν μέσα
ὅπως τελεσφόρως ἀντιστῶμεν; Ἡ νομίζεις ὅτι εἰς
ἔλλειψιν αὐτῶν, θέλω ἀνεχθῆ νὰ ἰδῶ τὴν ἀδελφὴν
μου, ἀπαγομένην ὑπὸ τῶν δορυφόρων τοῦ μὲ τὴν ἀπό-
κρυφον καὶ ἀβέβαιον ἐλπίδα, ὅτι θέλω εἰς τὸ ἐξῆς
ἱκανοποιηθῆ; — Ἐγὼ δὲν ἐπανῆλθον, εἰς τὴν πατρί-
δα, ὅπως γίνω ὁ αὐτόπτης καὶ ἀπαθὴς μάρτυς, ἢ ὁ
σιωπηλὸς τρόπον τινὰ συνεργὸς τῆς βιαίας ἀπαγωγῆς
καὶ αἰσχύνῃς τῆς ἀδελφῆς μου καὶ τῆς ἀτιμώσεως
ὅλου τοῦ οἴκου μου· ἐπανῆλθον, ἵνα καὶ ταῦτα σώσω
καὶ τὴν πατρίδα ἐλευθερώσω, ἔστω καὶ μὲ τὴν θυσίαν
τῆς ζωῆς μου, ἣν καὶ ἄλλως ἤθελα πάντοτε ἀπολέ-
σει, ἀνευ τῆς ἐντελοῦς ἐπιτεύξεως τοῦ σχεδίου μου,
διότι πρὶν ἢ ἀφήσω νὰ θίξωσιν οἱ ἀπαγωγεῖς τὴν ἀ-
δελφὴν μου, ἤθελες μὲ ἰδῆ νὰ συναποθάνω μετ' αὐ-
τῆς ἐντὸς τῆς αἰθούσης ταύτης. Ὡστε τὰ πράγματα
ὡς παρατηρεῖς, μητὲρ μου, δὲν ἐπιδέχονται πλέον,
ἑτέραν διέξοδον ἀπὸ ἐκείνην, ἣν ἐγὼ ὑπέδειξα. Παῦσε
λοιπὸν, ἱκετεύω σε θερμῶς, ἀπὸ τοῦ νὰ διακινδυνεύῃς
αὐτὰ εἰς στιγμὴν τοσοῦτον κρίσιμον. Πιστεύω δὲ ὅτι
καὶ ἡ Ἐναρέτη δὲν ἀντιστρατεύεται κατ' ἐμοῦ.

Ἐν. Ἐγὼ, καίτοι πρὸς οὐδέτερον ἐξ ὑμῶν συν-
τάττομαι, οὐχ' ἤτιον ὁμῶς ἐλπίζω, ὅτι θέλω συμβι-
θάσει τὴν ἔριδα καὶ καταλήξῃ εἰς ἀποτέλεσμα ὑποδει-
κνυόμενον ὑπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων. Ἡ λίαν ὀδυ-
νηρὰ καὶ σπαρακτικὴ θέσις, εἰς ἣν ἤδη πάντες δια-
κείμεθα, προέκυψεν ἐκ τῆς μετὰ τοῦ Ἀρισταγόρου
μνηστείας μου, ἢ μᾶλλον ἐκ τῆς ἔνεκα αὐτῆς αἰσχροῦ
ἀπαιτήσεως, ἣν ὁ Πολυφόντης ἐξήγει κατ' ἐμοῦ. Ἀρ-
θείσης λοιπὸν τῆς ἀφορμῆς, αἴρεται καὶ ἡ συνέπεια.